

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ	30
• หลักการและเหตุผล	31
• วัตถุประสงค์	32
• ขอบเขตการศึกษา	33
• ระยะเวลาดำเนินการ	33
• ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการนี้	34
บทที่ 2 สาละสำคัญของผังเมืองที่ประชาชนควรรทราบ เพื่อคุ้มครองสิทธิชุมชนและสิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชน	35
• ความหมายของผังเมือง	36
• ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวม	37
• สีและสัญลักษณ์ในผังเมืองรวม	39
• การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการวางและจัดทำผังเมือง	40
• ผังเมืองที่ยังไม่มีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย	41
• ผู้มีอำนาจวางผังและการใช้บังคับผังเมือง	45
• กฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง	52
บทที่ 3 การศึกษารวบรวมและจัดกลุ่มประเด็นผังเมือง ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิชุมชนและสิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชน	61
• ผังเมืองกับสิทธิชุมชนและสิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชน	62
• การจัดกลุ่มประเด็นผังเมืองที่เกี่ยวข้องกับสิทธิชุมชน และสิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชน	64
• การสรุปข้อเสนอจากการประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อประเด็นผังเมือง	102
บทที่ 4 โครงสร้างและกระบวนการผังเมืองกับการคุ้มครองสิทธิชุมชน และสิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชน	107
• การวิเคราะห์ สังเคราะห์ จากเอกสารเกี่ยวกับโครงสร้างการผังเมือง ด้านการจัดทำแผน องค์กร กลไก ในกระบวนการผังเมือง	108

• การวิเคราะห์ขอบเขตและบริบทการพัฒนาเชิงพื้นที่ ที่เกี่ยวข้องกับการวางผังระดับต่างๆ	115
• มาตรการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินตามกฎหมายกระทรวงผังเมืองรวม และพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ	118
• การวิเคราะห์และสังเคราะห์ด้านผังเมืองจากการรวบรวมประเด็นข้อร้องเรียน	119
• การวิเคราะห์มาตรฐานการจัดทำข้อกำหนดกิจกรรมบางประเภทในพื้นที่สีเขียว (พื้นที่ชนบทและเกษตรกรรม) ในผังเมืองรวมจังหวัด	128
• การวิเคราะห์ด้านสถานะผังเมืองที่มีผลต่อการคุ้มครองสิทธิชุมชน และสิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชน	154
• การนำสาระในผังเมืองไปใช้ในการคุ้มครองสิทธิชุมชน และพิจารณาอนุมัติอนุญาต	188
• การนำสาระของผังเมืองรวมไปจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่น ในช่วงที่ผังเมืองหมดอายุและผังเมืองฉบับใหม่ยังไม่แล้วเสร็จ	190
• การปรับปรุงมาตรฐานการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการจัดทำข้อกำหนด	190
• การปรับปรุงกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	193
• การส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพในทุกขั้นตอน	197
• สรุป	197
บทที่ 5 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ปัญหากฎหมายผังเมือง ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิชุมชนและสิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชน	200
• สิทธิชุมชนและสิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนในช่วงระหว่างการจัดทำผังเมือง	201
• สิทธิชุมชนและสิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนในช่วงระหว่างรอประกาศบังคับใช้	210
• สิทธิชุมชนและสิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนในช่วงหลังประกาศบังคับใช้ผังเมือง	217
• สิทธิชุมชนและสิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชน ในกรณีกฎกระทรวงเกี่ยวกับผังเมืองรวมหมดอายุบังคับใช้	223
บทที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	229
• สรุปกระบวนการผังเมืองเพื่อการคุ้มครองสิทธิชุมชน และสิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชน	231
• ข้อเสนอแนะกระบวนการผังเมืองเพื่อการคุ้มครองสิทธิชุมชน และสิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชน	235
บรรณานุกรม	247

สารบัญ ตาราง

ตาราง		หน้า
ตารางที่ 2.1	แสดงสรุปขอบเขตพื้นที่กับกฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการผังเมือง	60
ตารางที่ 3.1	แสดงกลุ่มประเด็นปัญหาตามข้อร้องเรียนที่ประชาชนยื่นมายังสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในประเด็นด้านผังเมืองในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2545 - 2556	65
ตารางที่ 4.1	แสดงการเปรียบเทียบโรงงานบางประเภท ที่ห้ามดำเนินการในพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรม ในร่างผังเมืองรวมจังหวัดภาคใต้	153
ตารางที่ 4.2	แสดงขั้นตอนการวางและจัดทำผังเมืองรวม/ชุมชนตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 ที่ดำเนินการกับกระบวนการทางเทคนิคและการมีส่วนร่วม	178
ตารางที่ 4.3	แสดงสาระที่ประชาชนควรทราบเพื่อการมีส่วนร่วมในกระบวนการวางผังเมืองรวมในขั้นตอนต่างๆ ในกรณีที่หน่วยงานรัฐเป็นผู้วางผังหรือให้บริษัทที่ปรึกษาดำเนินการจัดทำผัง	179
ตารางที่ 4.4	ตัวอย่างเปรียบเทียบข้อกำหนดของชุมชน	186

สารบัญ รูปภาพ

รูป	หน้า	
รูปที่ 2.1	แสดงสัญลักษณ์ในผังเมืองรวม	40
รูปที่ 2.2	แสดงผังนโยบายการพัฒนาพื้นที่ประเทศไทย พ.ศ. 2600	42
รูปที่ 2.3	แสดงผังนโยบายการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค พ.ศ. 2600	43
รูปที่ 2.4	แสดงตัวอย่างผังชุมชน	44
รูปที่ 4.1	แสดงผังประเทศไทย พ.ศ. 2600	120
รูปที่ 4.2	แสดงพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ในผังประเทศไทย พ.ศ. 2600	122
รูปที่ 4.3	แสดงผังนโยบายอุตสาหกรรมในผังประเทศไทย พ.ศ. 2600	122
รูปที่ 4.4	แสดงการนำเสนอการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาคใต้ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	123
รูปที่ 4.5	แสดงการนำเสนอแนวโน้มการพัฒนาภาคใต้ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	124
รูปที่ 4.6	แสดงการกำหนดแผนการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ภาคใต้ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	125
รูปที่ 4.7	แสดงการผลิตพืชและสินค้าการเกษตรที่สำคัญของภาคใต้	127
รูปที่ 4.8	แสดงการพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคใต้	127
รูปที่ 4.9	แสดงร่างผังเมืองรวมจังหวัดชุมพร	131
รูปที่ 4.10	แสดงร่างผังเมืองรวมจังหวัดระนอง	133
รูปที่ 4.11	แสดงร่างผังเมืองรวมจังหวัดสุราษฎร์ธานี	135
รูปที่ 4.12	แสดงร่างผังเมืองรวมจังหวัดพังงา	136
รูปที่ 4.13	แสดงผังเมืองรวมจังหวัดนครศรีธรรมราช	138
รูปที่ 4.14	แสดงร่างผังเมืองรวมจังหวัดตรัง	140
รูปที่ 4.15	แสดงร่างผังเมืองรวมจังหวัดกระบี่	141

รูปที่ 4.16	แสดงร่างผังเมืองรวมจังหวัดภูเก็ต	142
รูปที่ 4.17	แสดงร่างผังเมืองรวมจังหวัดพัทลุง	143
รูปที่ 4.18	แสดงร่างผังเมืองรวมจังหวัดสตูล	144
รูปที่ 4.19	แสดงร่างผังเมืองรวมจังหวัดสงขลา	146
รูปที่ 4.20	แสดงร่างผังเมืองรวมจังหวัดปัตตานี	148
รูปที่ 4.21	แสดงร่างผังเมืองรวมจังหวัดยะลา	149
รูปที่ 4.22	แสดงร่างผังเมืองรวมจังหวัดนราธิวาส	150
รูปที่ 4.23	แสดงสถานภาพผังเมืองรวมจังหวัด เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2557	154
รูปที่ 4.24	แสดงการเปรียบเทียบผังเมืองรวมจังหวัดระยอง ฉบับเดิมและฉบับที่ปรับปรุง	160
รูปที่ 4.25	แสดงการเปรียบเทียบผังเมืองรวมจังหวัดสงขลา ฉบับเดิมและฉบับที่ปรับปรุง	163
รูปที่ 4.26	แสดงการเปรียบเทียบผังเมืองรวมจังหวัดสตูล ฉบับเดิมและฉบับที่ปรับปรุง	164
รูปที่ 4.27	แสดงผังเมืองรวมจังหวัดสระบุรี	168
รูปที่ 4.28	แสดงพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรมในผังเมืองรวมจังหวัดชุมพร	170
รูปที่ 4.29	แสดงบัญชีท้ายข้อกำหนดผังเมืองรวมจังหวัดชุมพร ที่ให้ทำโรงงานผลิตไฟฟ้าได้	171
รูปที่ 4.30	แสดงบัญชีท้ายข้อกำหนดผังเมืองรวมจังหวัดชุมพร ที่ให้ทำโรงกลั่นปิโตรเลียมได้	172
รูปที่ 4.31	แสดงการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางและจัดทำผังเมืองรวม	177
รูปที่ 4.32	แสดงผังเมืองรวมจังหวัดปราจีนบุรีที่ประกาศใช้บังคับและมีการขอแก้ไขข้อกำหนด	183
รูปที่ 4.33	แสดงผังเมืองรวมเกาะภูเก็ต ที่ประชาชนในชุมชนมีส่วนจัดทำข้อกำหนด	184
รูปที่ 4.34	แสดงตัวอย่างการนำเสนอข้อมูลของชุมชนเพื่อแสดงปัญหาและขอแก้ไขข้อกำหนด	185
รูปที่ 4.35	แสดงตัวอย่างสาระสำคัญในข้อกำหนดผังเมืองรวม ที่สามารถใช้ประกอบดุลพินิจ กรณีการใช้พื้นที่เป็นที่เก็บวัตถุอันตราย จังหวัดนครศรีธรรมราช	191
รูปที่ 4.36	แสดงตัวอย่างการนำผังเมืองที่หมดอายุการใช้บังคับมาเป็นแนวทาง ในการออกเทศบัญญัติ เพื่อให้เกิดการควบคุมการใช้อาคาร กรณีพื้นที่มาบตาพุด	192
รูปที่ 4.37	แสดงผังนโยบายการใช้ประโยชน์ที่ดินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่สงวนและอนุรักษ์ป่าไม้	196

สารบัญ IIพจนานุกรม

พจนานุกรม	หน้า
พจนานุกรมที่ 4.1 แสดงความเชื่อมโยงของการจัดทำแผนและผังเมืองระดับต่างๆ	111
พจนานุกรมที่ 4.2 แสดงความเชื่อมโยงขององค์กรการจัดทำและบริหารผังเมือง	112
พจนานุกรมที่ 4.3 แสดงความเชื่อมโยงของผังระดับต่างๆ	116